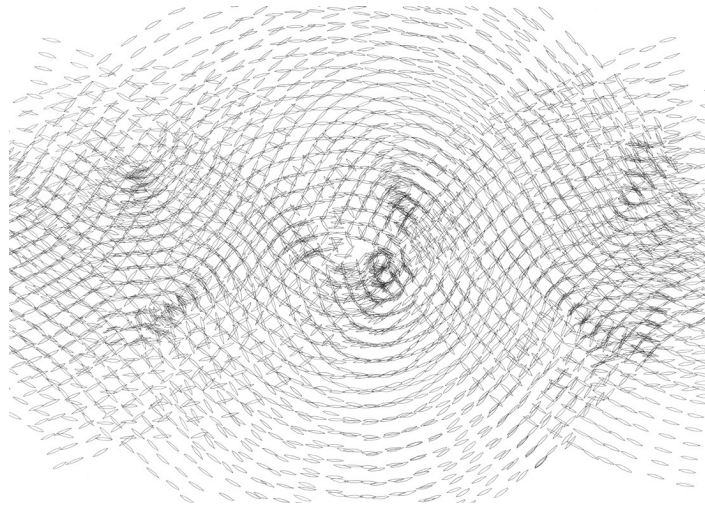

egyszerre jelenti (a fentebbieknek megfelelően) az evolúcióban vagy épp a teremtői tökélyre törekvőkben munkáló progresszivitást, valamint az ezeket közvetve szolgáló tétova auto-korrekciót, elszánt önellenőrzést. Ahogy az embernek nem embernek kell lennie, „csak” a két fő törekvést ötvöző munkálkodás, poétika meghaladni való és önmaga meghaladására létrejött (élet)formájának, úgy a történetek is csak olyan létezőkként érdekesek, melyek vonatkozásba hozhatók a magát tobzódó vágykielégítésnek álcázó nyugalomra törekvéssel, illetve az önmagát higgadtnak mutató, ám az alapok kérdését forszírozó felforgató erővel. Ugyanez igaz a biztos pontnak tekintett nemi szerepekre, életkorokra, a kulturális teljesítmények legkülönfélébb affirmatív formáira.

Randall Jarrell, Rilke csodálója és fordítója, magáévá tette és belső sürgetései szerint saját képére is formálta az első duinói elégia végének gondolatát, a szükséges változás elfogadásának és elősegítésének gyakorlatát, mely életművében a témák, érzetek és formák elengedését, a kizárólagosan metaforikus vagy metonimikus, megnyugtató világlátás intelligenciává, immanenciává oldását követelte ki azzal a belátással együtt, mely szerint mindez ma is az elődök változatlanul megújuló öröksége.⁷

Szij KAMILLA: CÍM NÉLKÜL (2014)

⁷ „Nem kellünk végül azoknak, kik hamar tovatűntek; / oly szelíd dolog elszokni e földtől, ahogy anyamelltől / válunk meg csöndben. De mi, akik oly nagy titkokat áhítunk, s akiknek gyászból/ támad gyakran üdvös haladása – : nélkülük lehetünk-e?” R. M. Rilke: *I. duinói elégia* (Tandori Dezső ford.)